

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

A svéd király meghalt.

Oszkár svéd király, a poétalelkű uralkodó, az irodalom lelkes barátja és pártfogója nem sokáig élt a Norvégia különválását. Hosszas betegeskedés után

a héten 79 éves korában meghalt fővárosában, Stokholmban. Oszkár király harmincöt évig uralkodott s egyike volt Európa legnépszerűbb fejedelmeinek. Bernadotte tábornagynak, Napoleon híres hadvezérének volt az unokája, aki egyszerű ügyvédből lett marsall és pontecoriai herceg.

A magtalan XIII. Károly svéd király 1810-ben fiává fogadta, a svéd rendek pedig trónörökössé választották s az egykori marseillei ügyvéd 1818-ban lépett a svéd trónra. Az ő fia volt I. Oszkár, ennek fia XV. Károly s a most elhunyt II. Oszkár király. Az elhunyt uralkodó sokat dolgozott népeért, a pompát, a hivalkodást nem szerette, az egyszerűséget kedvelte s igazi polgárkirály volt. Norvégia sok gondot okozott neki. Ez az ország, amely végre kivívta teljes állami függetlenségét, 1814 óta tartozott Svédországhoz. Külön törvényeik, külön alkotmányuk volt, ami lehetetlenné tette, hogy a két ország népe megérthesse egymást s a két nép között az utóbbi időben folytonosak voltak a surlódások.

Az egész világ feszült érdeklődéssel várta, hogy mi fog történni. A norvég storting nem állott meg a félúton, hanem egyhangúlag kimondta a végleges elszakadást az anyaországtól. Svédország harcias közvéleménye háborút hirdetett, de Oszkár király megborzadt a testvérharcától s páratlan önmegtartóztatást tanúsítva, 1905 október 26-án levelet írt a stortinghoz, amelyben bejelentette, hogy lemond a norvég trónról. E lemondással csak népszerűségét növelte, amely hosszú uralkodása alatt mindig körülvette. Demokratikus gondolkodású, nemes jellemű, humánus érzésű és szeretetreméltó egyéniség volt, lelkes barátja az irodalomnak, a tudománynak és a művészeteknek.

Az elhunyt svéd király.

E nemes egyéni jellemvonásai révén őszinte rokonszenv és tisztelet környezte nemcsak országában, hanem egész Európában s igaz barátság fűzte uralkodónkhoz is, aki Abbáziában meg is látogatta.

Ismeretes az a meleg és barátságos fogadtatás, amelylyel a stockholmi nemzetközi sajtókongresszus tagjait fogadta a király, aki teljesen átértette és átérezte a sajtó nagy jelentőségét, politikai, társadalmi és kulturális erejét.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

hoz. A belügyminiszter ennek folytán a földmunkásszervezetek működését a hatóságok útján éberebb figyelemmel kísérte és az alapszabályellenesen működő szervezeteket számos helyen feloszlatta. Az év második felében már érezhető volt e kevés példának a hatása.

Ebben a helyzetben megkísértettük a munkaadók szövetségét életre kelteni, habár sajnos, ez nem járt országszerte nagy sikerrel. Munkásügyi bizottságot alakítottunk egyesületünk kebelében, amely számos ülésben foglalkozott a munkáskérdések megoldásával. Ez egy felette nehéz kérdés, melyben nem voltak tapasztalataink s amelyet, ha nem is sikerült ugyan kedvezően megoldani, az az egy kézzelfogható eredmény mégis eléretett, hogy hazai munkásaink látván, miszerint idegenből is lehet — ha drágán is — munkásokat szerezni, hajlandónak mutatkoztak az aratási szerződések aláírására. Ennek köszönhető jórészt, hogy az aratás, bár az ország kilenczted részében igen gyenge volt, nagyobb rázkódtatások nélkül folyt le. Számos jelenség van még mindig, melyeket a legéberebb figyelemmel kell kísérni. Ilyen aggasztó jelenség például — nézetem szerint — még most is, hogy a sajtónak azok a bizonyos termékei, melyekre már előbb is rámutattam, nem szünek meg konkolyt hinteni a munkaadó gazda és munkásai, cselédjei közti viszony teljes megrontására és minden megtorlás vagy megintés nélkül, büntetlenül folytathatják jelenleg is romboló munkájukat.

És sajnos, ezen végeredményében oly káros hatás ellensúlyozására nem látom a komoly szándékot vagy elhatározást az irányadó körök részéről.

Azután áttért a kiegyezés méltatására, melyet nagyon kedvezőnek tart. „Ha ez a kiegyezés tető alá kerül, reményleni lehet, hogy legalább tíz évre a bizonytalanság megszűnik és az ismert tényezőkkel való számítás, ami minden termelésnek alapfeltétele, biztosítva leend. Legfontosabb az állategészségügyi egyezmény és a bortörvény módosítása, továbbá a tőzsdetörvény megalkotása, az osztrák ipari verseny szabályozása és a magyar lisztnek Dalmáciában való elbánására vonatkozó új megállapodások. Ez az új megegyezés, kétséget nem szenved, a vasúti kérdés kivételével igen sok vívmányt tartalmaz, amelyek nagyrészt a mi kívánságainkat valósítják meg.

A vámtarifára nézve a minimális vámok követelménye először itt lett megpendítve és számos a kormányhoz intézett feliratainkban és memorandumunkban kérelmezve és hogy a lejáratok egy időben törtenjenek, kétségtelen, hogy mi hangoztattuk legelőször. Ha gazdaközönségünk az agrárvédelem védőszárnya alatt dolgozva a mostan reánk következő tiz év alatt

kedvezőbb gazdasági viszonyok beálltával jobban boldogul, mint a multban, akkor nyugodtan fog határozni az ország afölött, hogy minő formája a gazdasági berendezésnek felel meg érdekeinek leginkább. A státus quo, vagyis a reciprocitás a bizonytalanság állandósítása lenne és az ebből folyó gerillaharcot Ausztria részéről jelenlegi gazdasági helyzetünkben nagy károsodással sem tudtuk volna elviselni.

Reménylenünk kell, hogy a kompromisszumból származó javaslatok elől a tulnyomó akadályok itt és Ausztriában is el fognak a parlamentekben hátrítani és azok mielőbb életbe is fognak lépni. Ha egyszer ezen túl leszünk, annyi évek vajudásai után, a magyar gazdatársadalom megerősítésének sok és nehéz feladatai várnak megoldásra, az adóreform, birtokpolitika, érdekvédelem problémái és sok más kérdés. Végül meg választották az új választmányi tagokat.

Mi hír a külföldön?

Obstrukció Szerbiában.

A szerb ifjú radikálisok megkezdték az obstrukciót. A szkupstinának e heti első ülése, mint Belgrádból jelentik, mégis a várt viharos jelenetek nélkül folyt le. Az ifjú radikálisok vezére felolvasott ugyan egy, az elnapolást tárgyazó nyilatkozatot, amely „Le az államkormányon levő anarchistákkal!” felkiáltással végződik, de a nyilatkozat felolvasása sem a miniszteri székeken, sem a többségnél nagyobb izgalmat nem keltett. Az öt millió dinárral magasabb jövő évi költségvetés felolvasását, amely a civillistát 360.000 dinárral emeli, nyugodtan hallgatták meg. A belügyminiszter megígérte, hogy hétfőn fog felelni a két Novakovicznak a rendőrségi prefekturán történt meggyilkolására nézve hozzá intézett interpellációkra; azután az ellenzék állítása szerint megkezdődik az obstrukció.

Az oroszországi események.

A legutóbb készült nagy összeesküvésekről a hét folyamán a következő újabb tudósítást kaptuk Pétervárról: A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy elegáns házban éjszakánként a legjobb társadalmi körökhöz tartozó gyanús egyének gyülekeznek. Tegnap éjszaka körülzárták a házat. A rendőrfőnök segédje egy tiszt és több kozák kíséretében karhatalommal behatolt a lakásba és az egész társaságot letartóztatta. Az összeesküvők számát még nem tudni. A rendőrségnek kezébe került magasrangú tisztviselők névsora, akiket az összeesküvők halálra ítélték, valamint több teljesen kidolgozott lázadási terv. A Hörschmann fő kormányzó elleni merényletet elkövetett nőnek sze-

Veszünk luczernamagot

Arankamentes és nagyarankamentes **lóheremagot**

a legmagasabb áron.

Lóheremagból kérünk 5 kilós mintát utánvétel mellett.

Magyar **Mezőgazdák**

Szövetkezete

Bpest, V., Alkotmány-u. 31.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezetek üzletköre.

A „Szövetkezés“ című lapársunkból vesszük át a következő igen érdekes fejtegetést:

Az utóbbi évek folyamán, főleg mióta fogyasztási szövetkezeteink nagyobb arányokban kezdtek terjeszkedni, a tulsó tábor bajnokai valóságos hadjáratot intéztek ellenük, vádolva őket a kereskedelem megromlásával és különösen fáj nekik, hogy ezek a fogyasztó szövetkezetek helyenkint a nem tagoknak is adnak el. Ez a nagy harc és láрма a közönségnek egy részét megtéveszti és immár sokan akadnak, akik azt hiszik, hogy a fogyasztó szövetkezeteknek a jelenleg érvényes kereskedelmi törvény értelmében nem is volna szabad nem tagoknak eladni.

A szövetkezeti eszme tekintetében kétségkívül törekedni kell arra, hogy a nem tagokat a szövetkezetek üzleti körükből kizárják, illetőleg mindazok tagokul lépjenek be, akikkel üzleti összeköttetésben vannak a szövetkezetek. Az 1875. XXXVII. t.-c.-ben foglalt szövetkezeti törvény szempontjából azonban a dolog tökéletesen tiszta és világos. E törvény alapján a szövetkezeteket abban gátolni, hogy üzletkörüket miként terjeszszék ki, nem lehet. Utalunk ebben a tekintetben arra a miniszteri rendeletre, mely még 1892-ben Lukács Béla minisztersége alatt 78.334. szám alatt jelent meg s a beszercebányai kereskedelmi és iparkamrához volt intézve, amely akkoriban nagyon kitüntette magát a szövetkezetek ellen intézett hajszával.

A kereskedelmi kamara az iránt kért intézkedést, hogy a fogyasztási egyletek, melyek a gyárak mellett fennállnak, csakis mindennapi szükséglet kielégítésére szolgáló élelmiszereket tarthassanak, továbbá, hogy csak saját tagjainak árusíthassanak, végül a munkásoknak csak bérük feléig adhassanak hitelt.

A miniszter a felhozott kívánságok egyikét sem vette figyelembe és kijelentette, hogy egyáltalában nem helyesli azt a törekvést, mely a gyárak mellett alapított fogyasztási egyletektől a főnállás lehetőségét megvonni törekszik, sőt kimondja a miniszter, hogy az iparfelügyelők révén éppen a fogyasztó szövetkezetek létesítésére törekszik. Azután így szól: „A szerzett tapasztalatok ugyanis az egész országra nézve azt igazolják, hogy a szóban levő munkás fogyasztási egyletek a munkásosztálynak élelmi, ruházati és egyéb szükségleti cikkekkel való olcsó és jó ellátása tekintetében célszerű és jótékony intézmények; míg ott, ahol a gyári munkások egyes kereskedőkre vannak utalva, a verseny hiányánál és a gyártelepeknek a közlekedéstől és forgalomtól való elszigeteltségénél fogva a munkások a

kereskedőknek úgy az árúk minőségére nézve, mint azok árának meghatározása tekintetében teljesen ki vannak szolgáltatva. Még rosszabbul áll a helyzet és már tilalmi és büntető intézkedésekre adott alkalmat azon viszony, hogy némely gyárakban maga a gyáros vagy bérlője szolgáltatja ki munkásainak a használati és élelmi cikkeket, a vételért pedig a bérekből levonja. A kereskedelmi és iparkamara pedig nem az egyoldalú érdekek képviselésére van hivatva, hanem akkor felel meg feladatának, ha az egymással szemközt álló érdekek közül a közgazdaságra nézve sokkal fontosabbikat, t. i. a jelen esetben néhány kereskedő érdekével szemben a munkásosztály általános érdekét pártolja.

Ami a kamara által előterjesztett javaslatokat illeti, azok teljesítésére nézve, a miniszter kijelentése szerint, a törvények semmi támpontot nem nyújtanak, mert a fogyasztási szövetkezetek kereskedelmi társaságok közé tartoznak, ennél fogva kereskedőknek lévén tekintendők, a kereskedést épp úgy, mint azok minden korlátozás nélkül folytathatják, vagyis az általuk forgalomba hozott árucikkeket nemcsak szövetkezeti tagoknak, hanem bárkinek árusíthatják és e tekintetben, ellenkező alapszabályi rendelkezés hiányában, semmi törvényes alap sincs arra, hogy a fogyasztási szövetkezetek az ily irányú tevékenységtől eltiltassanak és amennyiben esetleg valamely szövetkezetek alapszabályai annak üzletkörét a tagokra korlátozzák, ezen határozmány csakis a szövetkezet belső szervezetére és ügykezelésére tartozik, de kifelé harmadik személyek iránt hatálylyal nem bír és azok által a nem tagok részére való árusítás meg nem támadható.

Ez a kereskedelmi miniszteri rendelet, mely egyébiránt lapunk 1892-dik évi februári füzetében jelent meg, igen hatalmas fegyver lehet kezünkben az OMKE. mesterkedéseivel szemben, mert tudomásunk szerint módosítva, vagy visszavonva maig sincs. Azaz a harc és háború, melyet a szövetkezetek ellen folytattak hosszú 15 éven keresztül, ebben a tekintetben teljesen meddő és sikertelen maradt, legfeljebb arravaló volt, hogy a szövetkezetek jótékony hatásának kitüntetésére alkalmat nyujtson.

Szövetkezeteink és a pénzpiac.

Az északkeleti vármegyei szövetkezetek szövetségének intéző-bizottsága György Endre elnökle alatt legutóbb ülést tartott. A szövetség Szatmármegyében három új hitelszövetkezetet alakított, melylyel a megyében a hitelszövetkezetek száma 57 lett. A titkári jelentésb l a hitelszövetkezeteknek a mai pénzválság idején elért eredményét illető részt érdemesnek tartjuk közölni:

A hitelszövetkezetek áldásos működése még soha oly feltűnő módon nem érvényesült, mint a jelenlegi válságos pénzviszonyok között. Saját szememmel láttam visszszámítoló nagy pénzintézet leszámítolási jegyzékét,

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉÜ ÉLELMICZIKKÉT. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyujt felvilágosítást.

mélyazonossága, mint Moszkvából jelentik, még sincs megállapítva. Mintegy 26 éves, karsú, szőke nő, aki szegényesen van öltözve. A rendőrség azt állítja, hogy nem moszkvai származású és hogy nyilván valami idegen forradalmi bizottság meghagyásából cselekedett.

A marokkói harcok.

Marokkóban nap-nap után harcot vívnak a francia csapatok a felkelőkkel. Cadizi távirat szerint Tangerből érkezett utasok azt a hírt hozzák, hogy Mulej Hafid ismét elfoglalta Mazagant és Kazablanka felé vonul, ahol hír szerint pánik van a lakosság között. Ahrball helységet, mint Lalla-Marniából táviratozzák, 1500 ember elfoglalta. A helységet számos marokkói védelmezte, akiket a tüzéség tönkretett. Francia részről két katona megsebesült. A csapatok, miután Moktar kaid házát folygyújtották, este visszatértek a martimpreyi táborba. Visszavonulásuk alkalmával a Beni Saenasszek támadást kíséreltek meg, kénytelenek voltak azonban veszteségekkel visszavonulni. A harc reggeltől délután a késő órákig tartott. Azok a marokkói törzsek, amelyek Liautey tábornok ellen sikraszálltak, naponként erősödnek és csapataik jelenleg 12.000 emberből állanak. Tangerből táviratozzák, hogy a spanyol kormány rendelete értelmében a Marokkóból származó árúk spanyol kikötőkben az esetben kapnak libera praticát, ha az illető hajó fedélzetén nincs beteg. Lalla-Marniából jelentik: Si Buarakhia udjai polgármestert Oranba küldték, ahol őrizet alatt tartják.

Kivándorlási központ.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége tanácskozást hívott össze hétfőre az országos kivándorlási központ megteremtése érdekében. Az értekezleten szövetségünk képviselőjében Bernát István igazgató és Bujanovics Gyula igazgató választmányi tag vettek részt. Képviselve voltak az érdekelt minisztériumok, továbbá számos olyan társadalmi és gazdasági intézmény, melyeket e kérdés közelebbről érint. Az értekezleten Chorin Ferenc elnökölt, ki megnyitó beszédében vázolta az alakítandó szervezet szükséges voltát és rámutatott arra, hogy a kivándorlás tekintetében reánk nézve nemcsak Fiume fontos, de Bréma, Hamburg és Bukarest is. Ezek a helyeken kellene szervezni kirendeltségeket, melyek szerves összefüggésben lennének az irányító központtal. Matlekovits Sándor és Laehne Hugó felszólalásai után Bujanovics Gyula azon nézetének adott kifejezést, hogy a kivándorlást mindaddig meg nem akadályozhatjuk, míg az Újvilág munkabéréivel föl nem tudjuk venni a versenyt. Nem tartja indokoltnak, hogy a visszatértek egy részének nagyobb értéket tulajdonítsunk, mint aminőt érnek. Létay Gusztáv miniszteri tanácsos szerint Budapesten központot kellene teremteni, melynek feladata lenne az országban levő összes munkaalkalmakról tudomást szerezni a fizetendő bérek föl-tüntetésével. Az idevonatkozó eljárást a kereskedelmi, földművelési és belügyminisztériummal egyetértőleg kellene megállapítani. Bernát István, szövetségünk igazgatója figyelmeztet arra, hogy a kivándorlottak legnagyobb része a mezőgazdasági munkából szakadt ki s Amerikában a nagy bér reményében mindenféle munkára vállalkozik ugyan, de ha hazatér, itt csak a régi munkájához tér vissza, sőt még arisztokratikusabbá válik s a régi munkájának sem minden nemét vállalja el újra. A fiumei kirendeltség, amely ott már aktíválva van, megoldja feladatát a saját területére nézve, de a brémai, hamburgi és esetleg a génuai kikötőkön át visszavándorlókat ellenőrzés nélkül hagyni nem lehet.

Okvetlenül kell tehát valamit tenni, ami kiegészíti az eddigi miniszteriális intézkedéseket, de, hogy Budapesten új egyesület vagy új középpont szerveztessék, a mezőgazdaság szempontjából legalább, sem szükségesnek, sem könnyen keresztülvihetőnek nem tartja. Hegedüs Lóránt felszólalása után Kovács József az Adria tengerhajóstársaság képviselője szerint szóban levő tevékenységnek nem annyira irodai, mint inkább szóbelinek kell lennie. Léway Lajos báró a munkaszervezés központosítását óhajtja. Többek hozzászólása után az elnök megállapítja, hogy a megjelentek kívánatosnak tartják a szóban levő kivándorlási központ szervezését. A Gyáriparosok Szövetsége fel fogja hívni az illetékes szervezeteket, hogy amennyiben a dologhoz hozzájárulnak, jelentsék ki záros határidő alatt erre vonatkozó nyilatkozatukat.

A gazdasági kiegyezés és az osztrákok.

Az osztrák képviselőház december 10-én nagy többséggel elfogadta Chiari képviselőnek a kiegyezésről szóló sürgős indítványát. A szavazáskor csaknem az egész ház fölállott, csak a nagynémetek, az oroszbarát rutének és a volt radikálisok nem állottak föl. A rutének a szavazáskor nem voltak a teremben. A szavazás után megkezdtek az általános vitát. A képviselők csaknem végig élénk volt az élet. A képviselők csaknem teljes számmal megjelentek és a karzatokon is sok volt a látogató. A képviselőház ezen ülésén Chiari sürgős javaslatának folytatólagos tárgyalása folyamán Kaiser képviselő kijelenti, hogy a német- agrár egyesülés a kiegyezés, valamint a költségvetési provizórium sürgőssége mellett fog szavazni. A német- agrár egyesület sem a radikális cseh képviselők terrorizmusa, sem a szociáldemokraták nem fogják megfélemlíteni. Ezután Bjeladinovics szerb nyelven kezd beszélni, majd németül folytatva kijelentette, hogy a kiegyezést közzgazdasági, politikai és nemzeti szempontból vissza kell utasítania és végül tiltakozott fajrokonainak Magyarországon való elnyomása ellen.

E beszéd után a vitát berekesztették és a vezérszónokok kerültek sorra. Dulibic (kontra) hangoztatta, hogy a horvát hazafiak előtt valóságos véres iróniaként tűnik föl, hogy a kiegyezést sürgősnek mondják és rámutat arra, hogy Magyarországon nemcsak a horvátokat és szerbeket, hanem az ott élő egyéb nemzetségeket is elnyomja a magyar oligarkia. A kiegyezés Horvátországra nézve nem jelent egyebet, mint a jelenlegi elviselhetetlen állapot állandósulását.

Ezután megtörtént a szavazás és a sürgősséget túlnyomó többséggel elfogadták.

Pergelt előadó ezután bevezette az általános vitát. Ha a kiegyezés tárgyában — ugymond — e hónap 31-éig megállapodás nem jön létre, a bankszabadalom érvényét veszti a szerződésnélküli állapot áll be, miután azonban a külfölddel szemben kereskedelmi szerződésekkel kötve vagyunk, a szerződésnélküli állapot esetén is biztosítva van a közös vámterület. Ezzel esznek az agráriusok eszméi agrárvámokkal egybekötött vámvonallal, valamint a szociáldemokraták kifogásai a nagy agrárvámok miatt. A kiegyezés, bár hibái vannak, hasznosabb a szerződésnélküli állapotnál. Javasolja az általános vita megkezdését.

Ezután meg is kezdték az általános vitát, amelynek során Durich képviselő hangoztatta, hogy a cseh agráriusok, akik bizalmatlansággal viseltettek a kormány iránt, belátják, hogy bizalmatlanságuk nem volt megokolt, amiért is a kiegyezés mellett fognak szavazni.

melyben 80—92 napos váltóknál $7\frac{1}{2}\%$ kamatot és $\frac{1}{4}\%$ jutalékot számított fel pénzügyintézetnek és miután a negyedévre számított $\frac{1}{4}\%$ jutalék egy évre egy egész százalékot tesz ki, így a két tétel együttesen $8\frac{1}{2}\%$ kamatnak felelt meg. — Láttam fővárosi nagy bank leszámítolását, melyben szatmári pénzügyintézet váltó benyújtását 8% kamattal számolt el. — A fővárosi pénzügyintézetek $7\frac{1}{2}\%$ — $7\frac{3}{4}\%$ -os kamatszámítása napirenden volt, mondhatnám van is. — Az „Országos Központi Hitelszövetkezet” pedig egy ideig $5\frac{1}{2}\%$, később egész idő alatt állotta a 6% -os kamatszámítást, mely mellett a falusi hitelszövetkezetek adósaiktól 8% -nál magasabb kamatot nem szedhettek. És miután a kötelékünkbe tartozó hitelszövetkezetek között is sok van olyan, amelyek $1\frac{1}{2}\%$, esetleg 1% haszonnal megelégszik, tehát tényleg beállott az a soha nem képzelt helyzet, hogy ezen kis falusi hitelszövetkezetek olcsóbban adták tagjaiknak a kölcsönöket, mint amennyiért a vidéki pénzügyintézetek kapták. Ebből levonhatjuk azon tanulságot, hogy a hitelszövetkezetek vezetőinek és tagjainak nincs okuk és joguk zúgolódní akkor, midőn pénzbőség idején a vidéki pénzügyintézetek kamattételei olcsóbbak, mert hiszen a hitelképesebb tagoknak módjukban van akkor az olcsóbb kamat előnyeiket kihasználni. De még ha valamivel többet fizetnének is, a boldogabb időkben nem szabad elfelejteniök, hogy válságos napokban nagy megnyugvás rájuk nézve, hogy nem kell 10 — 14% kamatot és 25 — 50 százalék törlesztést fizetniök. — A hitelélet tágas mezéjén nem az a virtus, hogy pénzbőség idején olcsó kamatkínálat és törlesztésmentes ígérettel eladósítani az egész világot és válságos időkben tönkretenni a magas kamat és még magasabb törlesztési kényszerrel; hanem inkább az, hogy pénzbőség idején is lehetőleg korlátozni a könnyelmű adósságsinálást, de a nehéz napokban kiméletes és tapintatos eljárással képesíteni a jobb idők bevárására. Minden nagy bajok mellett is örvendetes dolog, hogy megértünk végre Magyarországon oly esetet is, midőn a falusi kisgazda személyi hitele olcsóbban nyer kielégítést, mint a földbirtokos, iparos vagy kereskedőé! Ezen ámulatot gerjesztő eredmény elérése egyrészt fényesen bizonyítja a szövetkezésben rejlő erő hatalmas megnyilatkozását, másrészt az „Országos Központi Hitelszövetkezet” céltudatos vezetését.

Szatócs-szövetkezetek. A szatócsok, akik ezernyi-ezer átkot szórnak a fogyasztási szövetkezetek ellen, csodálatosképpen maguk is szövetkezésre léptek érdekeik védelmére. És hogy ezek a szatócs-szövetkezetek miért nem bírnak felvirágozni s miért pusztulnak el mihamarább, mint a cserje, melynek gyökerét féreg rágja, érdekesen világítják meg okát egy német folyóirat utolsó számában közölt adatok. Ez év október havában a Hamburgban székelő „Német Szatócsok Központi Bevásárló Szövetkezete” küzgyűlése kimondta a szövetkezet felszámolását. Az 1904-ben megalakult szatócs-szövetkezetben tagjainak sok öröme nem telhetett, mert habár az 1905-iki mérleg $1,525,031$ márka forgalmat tüntetett fel, felmerültek olyan esetek, amelyek szükségessé tették a szövetkezet alapítójának és üzletvezetőjének elmozdítását. A szövetkezet tagjai sem teljesítették köteleességüket, az alaptőkének alig egyharmadrésze volt befizetve, a kötelékbe tartozó cégek beszerzéseikkel nem keresték fel a központot. Megtörtént az a csodálatos eset, hogy a közgyűlésen a mérleg helyességét kétségbe vonta a felügyelő-bizottság, holott azt a gyűlést megelőzőleg átvizsgálta és ellene kifogást nem tett, úgy hogy elfogadására második közgyűlést kellett összehívni. Az utolsó üzletév $48,000$ márka veszteséggel zárult.

• MI UJSÁG? •

Luca...

Luca-napja december tizenharmadikára esik. A gazdaasszonyok ekkor sütik a Luca-pogácsát, aki megtalálja a Luca-pogácsa tészta-jába begyúrt pénzt, az szerencsés emberré leszen. Persze, hogy keresik és mohón falják a gyerekek a Luca-pogácsát, épen a pénz miatt...

Luca-napjához fűződik egyéb babona is. A legények elkezdik a Luca székét fabrikálni és karácsonyestéjén fejezik be. Akkor elviszik a széket az éjféle misére, fölállanak a templomban a székre és meglátják a sátánokat és mindenféle bűbajosokat a templomban. Ember legyen ám a talpán az a legény, aki elbírja vinni a Luca-széket a templomba, mert az ördög az éj sötétjében az úton el akarja venni tőle! Akitől elveszi az ördög a széket, az, az ördög fiává leszen!

Ilyenféle babonák fűződnek Luca-napjához!

A bolgár fejedelem eljegyzése. Ferdinánd bolgár fejedelem eljegyzéséről Berlinből a következőket írják: A fejedelem menyasszonya az ifjabb reusshercegi háznak apanázsos ágához tartozik. Így tehát Ferdinánd nem uralkodó német családdal került rokonságba. A fejedelem nem vehette nőül egy katolikus uralkodó család leányát, mert fiának, Boris hercegnek a görög-keleti hitre való átkeresztelése folytán kisebbfokú egyházi átok alatt áll. Ezért először arról volt szó, hogy ortodox hercegnőt fog feleségül venni és sokáig Helena orosz nagyhercegnőt emlegették menyasszonya gyanánt. Most egy protestáns hercegnőt vezet oltárhoz. A házasságnak semmi politikai jelentőségeket nem tulajdonítanak. — Schwerinből jelentik: Ferdinánd fejedelem elutazik a serranni kastélyból, menyasszonya ellenben egyelőre ott marad. A mecklenburgi arisztokrácia a bolgár fejedelem menyasszonyát, Eleonóra Reuss hercegnőt nagy műveltségű és igen jótékony nőnek ismeri.

Kitüntetett gazdasági munkás. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Vargha István bicske-csordakútpusztai gazdasági munkást százötz korona jutalommal és díszoklevéllel tüntette ki. A jutalmat a napokban adta át Taraffás Béla főszolgabíró a jutalmazottnak szép beszéd kíséretében.

A csendőrség helyzetének javítása A belügyminisztérium jövő évi költségvetésében a csendőrség kiadásainak rovatai $1,181,601$ korona emelkedést mutatnak. Ezt a mindenképpen megokolt emelkedést a csendőrtisztek pótdíja, a csendőrlegénység zsoldjának és szolgálati pótdíjának felemelése, a ruházati és felszerelési cikkekben szükséges anyagok árainak, valamint a munkabéreknek emelkedése, száz gyalogcsendőrnek lovasítása és a csendőrség létszámának hatvannégy fővel való szaporodása okozza. A szaporítást azt teszi szükségessé, mert több rendezett tanácsú városban és nagyközségben a rendőri szolgálat ellátását a csendőrségre ruházták át. Minden lépés, amely a csendőrség helyzetének javítására irányul, megelégedéssel tölti el a közvéleményt, amely már régen érezi, hogy a közbiztonságnak ez a minta-szervezete nincs elegendőképpen méltányolva és javadalmazva.

Sztrájkoló orvosok. Bécsben a közkórház orvosai a rossz élelmezés miatt sztrájkba léptek. A reggelit visszatartották s kávéházból hozattak maguknak. Ugyanígy

tettek az ebéddel is. Az orvosok állítása szerint az ételek ehetetlen rosszak s az a céljuk, hogy sztrájkjuk által a betegek részére is jobb ellátást érhessenek el. Kijelentették azonban azt is, hogy sztrájkjukat a betegek nem fogják megsínyleni, mert kötelességüket azért híven teljesítik. Ime, így gazdálkodnak a híres kulturvárosban. A betegektől sajnálják a jó táplálékot, de az utcai lámpákat virággal díszítik. Szemfényvesztés és ámtítás tehát az a híres bécsi kultúra és humanizmus.

A visszavándorlás. A tömeges visszavándorlás folytán a kormány hirdetményeket fog az ország lakosságához intézni, amelyek a kivándorlás veszedelméről tájékoztatják a népet. A Nordbahn Oswiesinben és Oderbergben állandóan tartalékkocsikat tart készletben a visszavándorlók szállítására. A hazatérők elhelyezésére szánt barakkok építése gyorsan halad s holnapra már befejezést nyer. — A földművelésügyi minisztériumhoz eddig körülbelül 10,000 munkaalkalmat jelentettek be. Elhelyezést találhat 5300 erdei munkás, 6—700 gazdasági cseléd. Több mint 2000 földmunkás, 220 gyári és ipari munkás. 1000—1200 bányamunkás. Kívánatos, hogy a munkaalkalmakat a munkaadók minél előbb bejelentsék. A bejelentés minden formában, szóban és írásban történhetik.

Leégett kincstári épületek. Lócséről írja tudósítónk: A Szepességben elterülő Vörös-klastrom, melyet a kincstár az eperjesi gör. kath. püspökségtől megvásárolt, leégett. Elpusztult a történeti emlékezetű templom is. A kár hatvanezer korona.

A gyufa jubileuma. Hetvenöt éve annak, hogy Kaemmerer Frigyes, a gyufa feltalálója találmányával az emberiséget megajándékozta. Ez a jubileum összeesik Kaemmerer halálának ötvenéves évfordulójával. Kaemmerer vegyész volt. 1832-ben részt vett a lambechi népgyűlésen, melyet a Metternich-féle kormány ellen tartottak. Metternich, aki kiméretlenül üldözte politikai ellenfeleit, a gyűlés vezetőjével együtt Kaemmerert is elfogatta. Fogságában találta fel a gyufát. Találmányának forgalombahozásától azonban a hatóság eltiltotta. Ő azonban titokban gyártotta a gyufákat, mire a hatóság ismét bebörtönöztette. Fogságában megőrült s a legnagyobb nyomorban halt meg 1857-ben. Az angol Holden értékesítette a találmányt, gyufagyárat alapított, mely milliókat jövedelmezett.

A bécsi szénmunkások sztrájkja. Bécsből táviratozzák, hogy az ottani szénmunkások, mintegy hatszázan, sztrájkba léptek.

A csernovai zendülés áldozatainak árvái. A Csernován történt véres összeütközésnek valódi áldozatai a hátramaradt árva gyermekek, akik teljes inségben maradtak szülőik szerencsétlen halála után. Az ártatlan gyermekek felsegélyezésére Beniczky Ödön, a rózsahegy kerület képviselője gyűjtést kezdett, melynek összege a legutóbb közölt kimutatás óta a mai napon meghaladta a tízezer koronát. Ez összeg szétosztására a gyűjtő képviselő Liptó vármegye egyházi és világi notabilitásai által álló bizottságot kért föl, mely bizottság Palugyay Móríc főispán elnöklésével holnap tartja meg ülését Rózsahegyben. A bizottság, melynek Beniczky Ödön beszámoló gyűjtéséről, annak idején értesíteni fogja az adakozókat a begyűlt összegek felhasználásáról.

Hajószerecsétlenség. A Kaplon nevű hajó zátonyra jutásakor, mint Konstantinápolyból jelentik, huszonöt ember vesztette életét. A hajó Heraklia mellett jutott zátonyra, de kiszabadították.

Kirabolt adópénztár. Hajdudorogról jelentettek az ügyészségnek, hogy a csendőrség szerdán letartóztatta Pogácsás György adópénztárnokot, akit az 1906-ban kirabolt adópénztár sikkasztójának tartanak. A pénztári kirablást csak félrevezetésül tették. Pogácsásnak, kinek lakásán a Wertheim-kulcs másolatát hamisítva megtalálták, bűntársai is vannak, akikkel 130,000 koronát vittek el.

Öngyilkosság a fegyházban. Négy hónap előtt jutott be a váci fegyházba Schulcz Mátyás torontál-megyei fiatal gazda, kit emberölésért öt évi fegyházbüntetésre ítélte a törvényszék. Mint mindegyik új fegyházlakót, Schulczot is magánzárkába tették, hol büntetésidejének egyharmadát kellett volna kitöltenie. Mikor legutóbb reggel az örök kinyitották celláját, hogy megkérdezzék tőle, nincs-e valami kívánsága, Schulcz nem az asztalnál ült, hanem az egyik hatalmas vasrostélyon — lógott. Éjszaka összetépte takaróját, kötelet csinált belőle és fölakasztotta magát. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Légberepült emberek. Nápolyból jelentik: San-Felice község előljárósága a Madonna-ünnepet tűzijátékkal akarta megünnepelni. A tűzijátékszereket egy földműves gondjaira bízta, aki a gyűlékony játékszerek rendezése közben elejtett egy robbanó rakétát. A rakéta fölrobbant, mire lángkapott a szobában fölhalmozott gyűlékony anyag s hatalmas tűzkeve közepette a földműves és családja a levegőberepült. Az épület közelében dolgozó tíz munkás is elpusztult a robbanás következtében.

Szerencsétlenség a ruttkai kőbányában. Ruttkáról jelentik: Egy itteni kőbányában, mikor a munkások árvadni készültek, a föld beomlott és két munkást, Wajcsán Jánost és Klingovszky Józsefet maga alá temetett. Wajcsán sérüléseibe belehalt, Klingovszkyt pedig életveszélyes állapotban Vrickóra szállították.

Megdobált vonat. Kaposvárról táviratozzák nekünk: A Bessenyeről Segesdre haladó vonatot a segesdbogárdi község határában közúton fogadták. Fodor Ignác vonatvezető megsebesült. A vizsgálatot megindították, mely kiderítette, hogy Kittlinger gazda és néhány társa röpdítették a közúton a vonatra. A tetteseket letartóztatták.

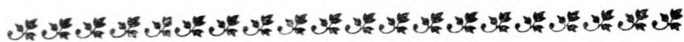
Az amerikai bányaszerecsétlenség. Az amerikai Managhela bányatelepen történt borzalmas szerencsétlenségről már hírt adtunk lapunkban. A Naome akna beomlásánál ugyanis a lehullott széntömegek negyven bányászt eltemettek s hozzátartozóik kétségbeesetten sírálnak a tárna előtt. A bányászok közül számosan ajánlkoztak önként a mentési munkálatokra, de eddig minden fáradozásuk hiábavaló volt, mert csak 700 méternyire tudtak a tárnába behatolni. Innen egy 400 méter hosszú fémcsövet toltak az üregbe, hogy az esetleg még életben levők levegőhöz jussanak. Reggel felé kopogást hallottak a mélységből, mely a Morse-féle táviró-módszer kopogása szerint azt látszott jelenteni: „Segítetek gyorsan!” Erre hasonló jelekkel azt válaszolták a mentők: „A segély jön!” A kopogás még jóideig tartott, de aztán mind gyöngébb lett, míg végre teljesen megszűnt. A vizsgálat megállapította, hogy a bányalégrobbanást az idézte elő, hogy az egyik munkás égő lámpával ment be egy régi tárnába, melynek

szelelője már nem működött, s így bányaléggel volt tele. Szakértők véleménye szerint valószínű, hogy az eltemetett munkások már mindannyian meghaltak. A mentési munkálatokban körülbelül ezer ember vesz részt.

Agyonütötte a szálfa. Kaposvárról írják: Kiss Sándor osztropáni lakos több társával vállalkozott a somogyfajsz-újcserpüsztai erdő egy részének kiirtására. Pár nap előtt feltűnt a többi munkásnak, hogy Kiss nem jelentkezett munkára. Keresésére indultak s csakhamar megtalálták élettelenül. Egy 19 méteres szálfa, mely munka közben rádőlt, megölte.

Férjgyilkos asszony. Öreglakon, mint Kaposvárról jelentik, szörnyű bűnre vetemedett egy hűtlen asszony. Horvát József odavaló lakos ugyanis évekket ezelőtt feleségét itthon hagyva, Amerikába vándorolt. Távolléte alatt felesége vadházasságra lépett egy másik gazdával. Horvát a napokban hazajött s feleségét hűtlenségen érve, avval szóváltásba keveredett, de azután kibékültek. Tegnap este férj és feleség ismét összeházalkozott, mire az asszony éjjel alvó urát egy fejszével agyonvágta. Az asszonyt letartóztatták.

Elcsesélt holttest. Mint Frankfurtból jelentik, a városi kórházban elhalt egy férfi, akinek holttestét el akarták hamvasztani. A gyászolók kérésére a halott-hamvasztóban még egyszer felnyitották a koporsót. Ekkor megdöbbenve látták, hogy a koporsóban egy idegen holttest fekszik.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánchezél-acsélekefej.

Magasított aczélekefej.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

Rozsdás szalma takarmányozása.

A folyó évben a gabonák, különösen pedig az őszi rozs szalmáját Bréma vidékén nagyon megtámadta a rozsdás. Minthogy pedig a rozsdás szalma etetése sok esetben kárral járhat, Giersberg dr. több lapban cikket írt a rozsdás szalma etetése tárgyában, hogy a gazdákat a kárra figyelmeztesse. Cikkének rövid tartalma a következő:

A gazdák nagyon is sokszor azt a kellemetlen tapasztalatot szerezték, hogy a rozsdás szalma etetése betegségeket okozott az állatoknál. Különösen vigyázni kell arra, hogy a növedékmarhák, vemhes és borjas, tehát szoptatós tehenek ne egyenek nagyobb mennyiségű rozsdás szalmát. A növedékmarha a rozsdás szalmától többnyire valamilyen betegséget kap, meg ha a szoptós borjunak anyja eszik nagyobb mennyiségű rozsdás szalmát, a borju gyakran bénulást és más ehhez hasonló betegséget kap. Ha már elkerülhetetlen az, hogy rozsdás szalmát etessünk, sohase adjunk az állatoknak nagyobb mennyiséget belőle, hanem csak keveset, azonkívül szükséges, hogy az állat a rozsdás szalmán kívül nagyobb mennyiségű teljesen egészséges takarmányt is kapjon. Ha a szalma nagyon rozsdás, ajánlatos lesz azt még egyszer átbocsátani a cséplőgépen, mikor a rozsdás nagyrészétől megszabadul a szalma. Szükséges azonban az, hogy a csépléskor a szalma teljesen száraz legyen.

A só is nagyon alkalmas arra, hogy a rozsdás káros hatását ellen ulyozza és azt tapasztalták, hogyha a rozsdás szalmát sós vízzel megöntözték, az állatok sokkal nagyobb mennyiségű rozsdás szalmát is elfogyasztottak minden baj nélkül. Egy métermázsára körülbelül 1/2 kg. só elegendőnek bizonyult. Természetesen a sós vízben fel kell oldani és a takarmányozás megkezdése előtt ezzel a sós vízzel a szalmát megöntözni.

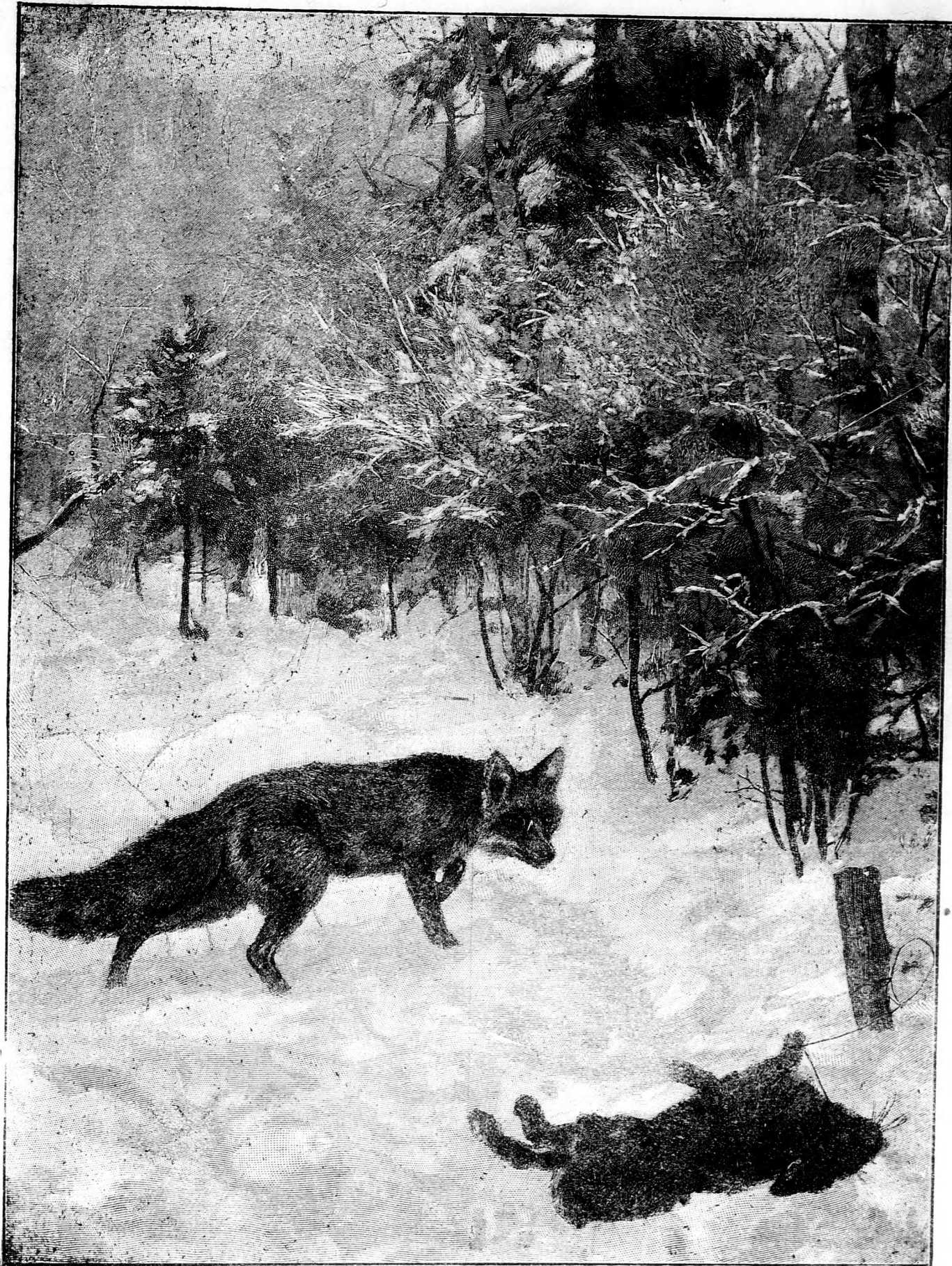
Arra azonban föltétlenül ügyelni kell, hogy az ellés idejéhez közeledő, továbbá szoptatós tehenekkel rozsdás szalmát ne etessünk, mert a rozsdás szalma ártalmára lesz a borjunak.

A trágya alkalmazása.

Az istállótrágyának a trágyahelyen kocsira való felrakása alkalmával mindig úgy járjunk el, hogy a friss felső trágya egyenletesen keveredjék az alsó öregebb trágyával. Ellenkező esetben a mezőnek egy része csak friss trágyát kap, a másik része csak réginit és ennek következménye a mezei növény egyenlőtlen állása lesz. A trágya akkor érte el helyes érettségi fokát, amikor a szalma annyira felbomlott, hogy egyes szálai egészen puhák.

Nagy pazarlást visz véghez az a gazda, aki a trágyát olyan apró halmokban hagyja heverni, mint a kocsiról lehuzatott. Legjobb a trágyát rögtön alászántani. Ha ez különböző okokból nem történhet meg, akkor még mindig jobb a trágyát kitergetni, mint apró halmokban heverni hagyni. Az ily módon lerakott trágya értékes anyagait az eső és más csapadék kimossa, kilúgozza és a halom helyén a földbe viszi. Ily módon a halmok helyén ú. n. bujafoltok keletkeznek.

A trágyának mielőbbi alászántása különösen a nehéz és hideg talajoknál ajánlatos, amelyek felmelegedésre

Kapóra j tt!

és lazításra szorulnak. Épp úgy ajánlatos a mielőbbi alászántás lejtős fekvésekben, hogy a veszteségnek elejét vegyük.

Talán sokszor nem csinálhatjuk másképpen a dolgot, minthogy a trágyát magán a mezőn halomra dobjuk. Azonban ez esetben nem szabad a trágyát esetleg a mező szélén feküdni hagyni, úgy, amint a szekérről lehánytuk. A trágyadomb a mezőgazdasági üzemnek igen értékes tökéje és gondoskodni kell arról, hogy ebben az esetben se álljon elő nagy veszteség.

Ezt azzal érjük el, ha a trágyadomb számára elég erős alapot készítünk. Erre az alapra rakjuk le a trágyát, kellően letaposuk vagy ledöngöljük és szükség esetén konzerváló szerekkel (szuperfoszfátgipsz stb.) kiszórunk. Végül minden oldalról alaposan befedjük földdel. Ez ugyan munkát és fáradságot igényel, azonban az ily módon becsomagolt és a veszteség ellen megvédett trágyadomb azután úgy tartja magát, mint a rendes trágyahely.

Néhány szót szólunk még a trágya alászántásáról. Némely gazda abban a véleményben van, hogy a trágyát jó mélyen kell alászántani. Ez hamis vélemény. Az istállótrágyában a baktériumok milliói vannak, a melyek a növények növekedésére rendkívüli kedvező hatásúak. Ha az istállótrágya túlmélyen kerül a földbe, akkor ezek a baktériumok megöletnek és a trágya távolról sem fejti ki azt a hatást, mintha sekélyen ástuk volna alá. Németországban, Hollandiában, Angliában és az összes gazdaságilag előrehaladott államokban elálltak a trágyának mély alászántásától, mert arról győződtek meg, hogy ez esetben holtan fekszik a trágya a talajban és sem a lazításhoz, sem a felmelegítéshez nem járulhat hozzá.

Minden gazda, aki a trágyadombját elhanyagolja, nagy pazarlást visz véghez.

A takarmánytök eltartása.

A takarmánytök (disznótöknek is hívják) eltartásánál a következőket kell szem előtt tartani. Eltartásra csak érett állapotban levő tök való. Ha egész készletünk nem érett, az éretleneket külön kell választanunk, hogy az éretteket szárazon eltarthassuk. Az ilyformán kiválogatott tököket összerakjuk és tengerikóróval vagy szalmával betakarjuk. Az éretlen és megsérült tökökkel pedig úgy járunk el, hogy ha azokat 2—3 hét alatt nem tudnók feletetni, hogy felaprózzuk és polyvával vagy törekkkel bőven rétegezve elvermeljük. Minthogy pedig a tök nagy víztartalmú és nyomás alatt sok levét ereszt, azért a verem alját jó bőven be kell almozni. Felül vastagon befödjük földdel. Ezt a földréteget, ha leülepszik vagy hasadékok támadnak benne, ki kell egészíteni, hogy a tök ilyformán lehetőleg el legyen zárva a külső levegőtől.

Az ilyformán eltartott takarmánytök romlatlan marad pár hónapig és jó és egészséges takarmányul szolgál, különösen fejőstehenek kedvelik.

Megjegyezzük azonban, hogy a penészes és romlott tököt el kell választani az egészségestől. A romlott hátrányára van a többi jónak. Csak komposztra való. Magvait összeszedhetjük és a baromfiaknak adhatjuk; szívesen fogyasztják. A tökmagot másként is értékesíthetjük. Finom olajat lehet belőle nyerni, amelyet sok helyen (pl. az oláhoknál) zsír helyett használnak.

Röviden szólunk még a másik két tökfajtáról: a főzeléknek való vagy spárgatökről és a sütni való vagy uri tökről. Ezeknek eltartását illetőleg a következőket kell tudni.

A főzeléknek való (spárga) tököt zölden szedik, de akkor, amikor husa már keveset megkeményedett. Miután alaposan jól megtörülték, bemeszelik és árnyékos, szellős helyen megszáritják. Azután száraz hűvös pincébe rakják. Eláll az tavaszig romlatlanul és pompás főzeléket szolgáltat.

A sütni való tököt nem kell így féltetni a fagytól és dértől, sőt jó, ha a dér megcsipi, mert édesebb ízt kap. Azért sok helyen a háztetőn, padláson rakják el, miközben ügyelnek arra, hogy elegendő levegő férhessen hozzá.

A sütni való tököt egészen érett állapotban szedik. Külön kell választani a sérült vagy romlott példányokat. Ezeket először elfogyasztatjuk el. G. T.

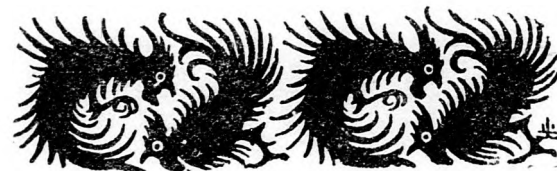
A sertés etetése télen.

Az a téves nézet uralkodik, hogy a tenyészsertésnek a hideg téli időszakban nincs szüksége különös etetési módra. Azt gondoljuk, hogy helyesen járunk el, ha a tenyészsertésnek ugyanazt a takarmányt adjuk, mint a hízó disznónak. Elfelejtjük azt, hogy a tenyészsertés a takarmány tekintetében változatosságra szorul. Erőtakarmányt csak nagyon keveset adjunk a kocának, mert attól túlkövérré válik, ami a fiatalok kifejlődésére hátrányosan hat.

Nem akarjuk azonban azt mondani, hogy ne adjunk egyáltalában tengerit, azonban ne legyen a főtakarmány. Kevés tengeri és egyéb magtakarmány meletet állít elő és ez szükséges az állat jóléréséhez, különben fennakad a táplálás. A tenyészsertés főtápláléka vér- és izomképző anyagokból álljon, mint buzakorpa, zabdara, forrásban levő vízzel leöntve és a helyes hőmérsékre lehűtve.

A répa, töktakarmány szerzi a változatosságot. Minél jobban közeledik a sertés a szüléshez, annál több változatosságról kell gondoskodnunk a takarmányozás tekintetében. Minden sertés, amely állandóan csak egy és ugyanazon takarmányt kapta, rosszul él, szenved, amely fokozódik, minél jobban közeledik a szülés pillanata, sőt lázas izgatottságba megy át, amely oka annak, hogy az állat fiatalait megeszi. A konyhulladék, moslék jó, csak hogy ne legyen túlságos vizes és télen feltétlenül fel kell melegíteni, mert különben káros hatású lesz. Egyáltalán minden takarmányt adjunk felmelegítve télen az állatnak, az istálló is legyen meleg, a fekhely száraz, elegendő szalma legyen benne. Időnként ásonyi földet fahamuval, sóval, kénnel és faszénnel keverve adjunk a disznóknak. Az így nevelt sertés egészséges fog maradni és erős malacokat szül.

G. T.

MULATTATÓ

Járványos időben.

Irta: Ifj. Cserzy Mihály.

Valamelyik ősze, nyirkos napon három kopottas úr állított be Gavallér Imre csizmadiamesterhez. Az egyik magas, szikár ember volt, látszott rajta, hogy valamikor jobb időket is élt.

— Kérem, Gavallér úrhoz van szerencsénk?

Az öreg, aki egy kifícamodott csizmafejet foltozott, homlokára tolta a vastagkarimájú pápaszemet s amint végignézte gyeng e szemével a három férfiú lábbelijét, előzékeny hangon felelte:

— Az vagyok.

— On csizmadia?

— A régi fajtából, jó uraim, aki nem a szemnek szokott dolgozni — mondta bizonyos reménykedéssel három pár csizmának a megrendelése iránt. Azután némi büszkeséggel tette hozzá:

— És aki az árban is megszokta tartani a tisztességet... Tehát mivel szolgálhatok?

— Hát kérem — kezdte amaz — mi foglalni jöttünk.

— Hogy tetszett mondani? — szólt meglepődve a mester és nagyobb nyomaték okáért bütykös kezefejét a füléhez emelte.

— Foglalni jöttünk — mondta hangosabban és közelebb hajolva a hivatalos ember.

— Foglalni!? — pattant fel Gavallér — és miért?

— Adóért.

— Adóért — ismételte lehangoltan, miközben két kezét a nyakába akasztott kötő alá dugta. — Sok foglalni való ugyan nincs, de azért csak tessék — folytatta aztán megnyugvással. — Hiszen tudom, hogy mindez az elvált van; tetszik tudni, csak az elvált... Az ilyen demokrata embereket hamar megtalálják.

— Dehogy, dehogy, Gavallér úr. Csalódik. Van itt függetlenségi párti is, noha nemzeti kormány van. Dehát az ex-lex, kérem, az ex-lex.

— Azt vitte volna el az ördög, aki kitalálta.

— Akkor azt ütötték, aki fizet; most meg azt ütik, aki nem fizet. Így változnak az idők, öregem.

— Tudom, tudom... Jól van ez nekünk. Nem is ellenkezem, bár volt idő, mikor dikicseselt fogadtam az ilyen vendégeket.

A másik kettő ezalatt lerakta a tintát, tollat s a papírcsomót, amit féltékenyen szorongatott a hóna alatt s azután ismét szót adott a szikár úr:

— Hát mit írjunk fel?

— Bánom is — felelte félvállról Gavallér — akár engem is felírhat. Vagy ha úgy tetszik, van egy vadonatúj zászlóm a választás idejéből, az is ér valamit.

— Egy falitükör. Becsérték: két korona — kezdte a becsüs.

— Azt lehet, abba úgy se nézek bele soha.

— Egy keményfa-ágy. Becsérték...

— Hohó, — akasztotta meg az írást az öreg csizmadia — hát én mibe feküdjek bele? Tél jön, uraim, a földre nem fekhettek. Irja inkább a sublotot.

— Jól van, kérem, jól van. Tehát egy almárium. Becsérték: Három korona.

— Micsoda!?... Egy forint ötven krajcár? Öt forint volt annak a becsértéke mindig. Még hat hónappal ez előtt is.

— Igen, igen, de azóta már sokat kopott.

— Ej, dehogy kopott. Ugyan mibe kopott volna!? Hiszen nincs mit ki-berakosgatni.

— Egy asztal: két korona.

Gavallér most már nem szólt bele, csak a fejét birizgálta.

Mikor készen voltak a hivatalos emberek, felolvasták az ákumbákumos írást és aláírták vele.

— Jól van, lelkeim, jól van; egészen rendben van — mondta a gazda és szelíden bólogatta ősz fejét.

Ez rendben is volt. Az emberek elmentek. A másik, a

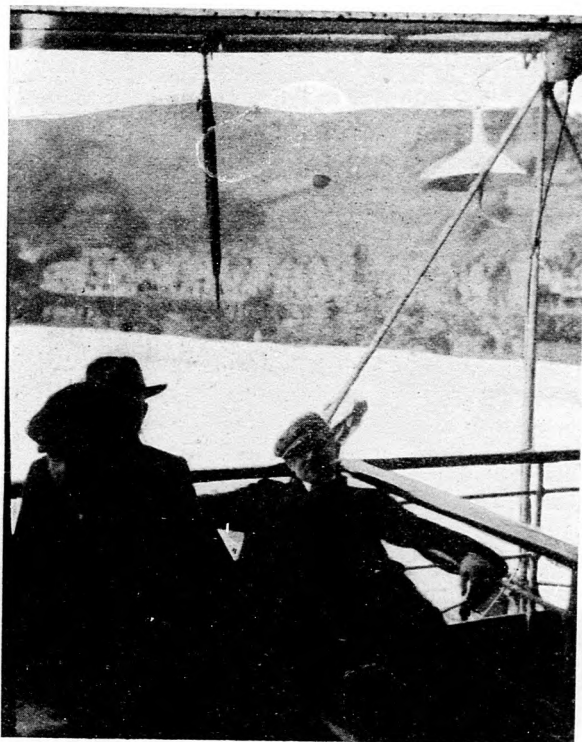
harmadik házban is volt dolguk. Minden kilincs a markukba került, mint a kéregető koldusnak.

Most már Gavalléron volt a sor. Körülnézte a munkáját és számolni kezdett:

— Egy talpalás: egy pengő husz krajcár. Egy sarokigazítás: három hatos. (A régi árákon számolt az öreg, minden szociáldemokratasága dacára.) Az egy forint ötven. Azután megnézte a szardellás-dobozt, mely félig volt apró faszegekkel s a köztük lévő aprópénzt szedegette össze. Bíz' az kevés volt. — Ehol e, hetvenöt vas, — dünnyögte — mi ez? Talpra is köll, cugehörre is, miből fizessenek? Lám, az elv, az elv... Hej, Bakonyba az erdő!... Ezt fejtsd már meg, Gavallér, ha jó fejed van!

A kurtán végződő számadás elvette kedvét a munkától is, kapta magát, átballagott a korcsmába. A bor felvillanyozta a gondolatait s amint jött hazafelé, dühösen verte az öklével a levegőt és elkezdett beszélgetni:

— Tudod mit, Gavallér?... Ne legyél gavallér. Nem fogsz fizetni... Az elvált van ez ügyis, az elvált;

Dunai hajó fedélzetén.

azért se engedj a negyvennyolcbul. Trucbul se! . . . Az elv: elv! Magyar ember megtartja az elvét.

Nem is fizetett, a minek azután az lett a következménye, hogy napok multával egy hosszúra hajtott írást kapott, melyben az árverés napjáról értesítették. Gavallérvilágosságra vitte az írást és ott kezdte böngészni.

— Ehun, e, nyolc nap. Bíz' ez rövid terminus; nagyon is rövid . . . Ej, ej, sublót, sublót, hát itt hagysz, elmégysz . . . Pedig de régóta viselem gondodat. Még az öregapámtól kaptalak.

A sublótot néhányszor megcirógatta, azután a tükör elé állt és soká nézett belé. Úgy gondolta: ha már elviszik, legalább egyszer nézze meg alaposan benne magát, azután vihetik. Amint így elnézte önmagát, kezdett tetszeni az alakja.

— Csak most látom, hogy milyen nagyhomlokú ember vagyok én, aztán még sincs elég eszem. Pedig azt mondják, mind okos ember az, akinek magas homloka van. Homlok, homlok, magas homlok, most eszed már ki, hogy itt maradjon a sublót; most járj már túl az urak eszén.

Ilyképp szávalván az öreg, egyszerre csak összeráncolta a homlokát:

— Nini — szólt mosolyogva — hogy nevet ez a homlok. Engem nevet, vagy magát. Most igazán nem tudom.

Azt lehetne mondani, hogy Gavallért nevette, mert olyan furfangos ötlet született egyszerre a ráncok alatt, ami valósággal mosolyt érdemel.

— Hopp hó, megvan! — kiáltott fel lelkesülten és örömeiben meg akarta csókolni a homlokát.

— Megvan, megvan, helyes!

— No, sublót, itt maradsz már, megmen-tett a homlok.

— Másnap felesíri-zelt az a tajára egy négyszegle tes, vörös színű papi rost. Valami nyomtatvá nyfélé. Azután leült az ablak alá a munkaasztalhoz s mint akinek teljesen rendben van a szénája, dolgozott tovább. Az apró faszegeket bizonyos vidámsággal veregette be a vastag csizmatalpba és mi tagadás: deres fejjel még fütörészni is elkezdett.

Nyolcadnap, mikorra ki volt tüzve az árve-

Részlet a Margitszigetről.

Egyszerre csak nagyot sunyított s a mutatóujját akként emelte fel a feje fölé, mintha valakit csendre akarna inteni.

— Ahá! — mondta lassan. — Itt vannak már.

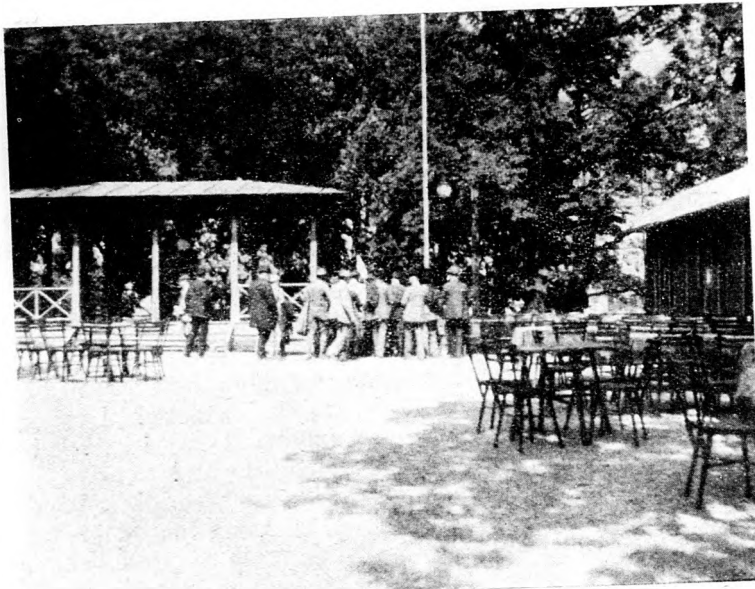
Itt is vannak tényleg. A végrehajtó urak jönnek rozoga szekéren, amely elé egy végtelen sovány és világtalan ló van fogva. A sublótért jönnek, az ősi örökségért, melyet eddig csodálatos kegyelettel őrzött a vén csizmadia.

No, most mi történik. Igen, mi fog történni ebben a válságos pillanatban. Gavallér is drukkolt s hol a drága sublótira tekintélt, mintha búcsúzni akarna tőle, hol pedig a törkölyös üveget szorítja magához, hogy erőt nyerjen a megható búcsúzásra. És ime, a végrehajtó úr, aki a novellákból ismert ruganyos léptekkel jött az ajtóig, egyszerre csak megáll. Az arca hosszúra nyulik, mint akit valami különös meglepetés ér, hőkölve áll meg Gavallér ajtaja előtt.

— Nini, — mondja elképedve — mi ez! Ej, ej, itt baj van . . . — Olvassa a felcsírizelt vörös papírost: „Ragályos beteg. Tilos a bemenet.” Kis ideig bámul, azután lenéz a földre, tanakodik,

vajjon bemenjen-e, ne menjen-e? Mitévő legyen hát? Gavallért odabent a hideg rázza félelmében. (Még majd kisül a turpisság.) Reszket, mint a nyárfalevél. A végrehajtó e közben határoz. Az ajtóhoz lép: no, bemegy. Hiába, a szolgálat: szolgálat; még a tűzbe is be kell menni a fizetett embernek.

— Uram, az isten szerelméért, mit gondol!?! — kiált hirtelen ebben a válságos pillanatban a félénkebb társ. — Be ne menjen, mert elpusztulunk. Pestis, kolera dühöng odabent . . . Nem látja, hogy már az ajtó is

A margitszigeti nagyvendéglő előtt.

sárgára változott. Lépjen vissza csak kérem. Vissza, vissza . . .

A merész férfiú csakugyan vissza lép s a fejével bólogatva mondja:

— Igaza van, csakugyan igaza van. Lám-lám, milyen könnyelmű is az ember.

És a kopott úr valameddig szánalmasan nézi a rozoga ajtót, azután kiballag az utcára.

— Mehetünk — mondja a kocsisnak — egy házzal odébb.

— Annál jobb — gondolja magában a fuvaros ember és végigcsap ostorával a szunyókáló gebén. Ezek mennek, Gavallér odabert nagyot húz a törkölyös üvegből és egész lelkéből nevet, hogy szinte reng belé az alacsony vályogház. Szegény ember . . .

APRÓSÁGOK.

A vám és a serleg. Párisból mulatságos elvámolási esetet közölnek, amely élénk bizonyosság arra, hogy a vámhatóságok emberei világszerte egyforma merevséggel ragaszkodnak a vámszabályok holt betűihez. Az eset a francia spanyol határon történt. Egy ismert párisi sportsman lovaival résztvett a San-Sebastianban rendezett lóversenyeken, ahol az egyik verseny értékes tiszteletdíját, a királyi serleget megnyerte. A versenyek végeztével büszkén készülődött hazafelé, ám a francia határon a vámsorompónál feltartóztatták és a serleg értékének megfelelő szabályszerű beviteli díj lefizetését követelték tőle. Az istállótulajdonos arra való hivatkozással, hogy ez a serleg különleges természetű

emléktárgy, megtagadta a vámdíj lefizetését, a francia vámhivatalnokok azonban könyörtelenek maradtak. Most következik a java; ugyanis a francia sportsman szintén makacsodott és elhatározta, hogy a serleget inkább visszaviszi Spanyolországba és táviratváltás után fogja a vámkérdést a párisi központi vámigazgatóságnál elintézní. A visszatérésnél azonban most már a spanyol vámhivatalnokok állították meg és ugyancsak a beviteli vám lefizetését követelték. Az újabb és erélyesebb óvások, kimerítő magyarázatások, kérések, fenyegetések, mind nem értek semmit, mert a spanyol vámhivatalnokok még szigorúbbak voltak, mint a francia kollegáik. A sportsman végre is a spanyol királyhoz fordult ebben az ügyben. Alfonz király azután elrendelte, hogy a serleg Spanyolországba vámmentesen bocsátassék vissza. A francia istállótulajdonos most már onnan folytatja tárgyalásait a francia vámhatóságokkal.

A balkáni lovagiasság. Szófiában borzasztó sérelem esett egy magasállású férfiun. Azt írták ki róla, hogy minden talentum híján levő ember, servilis és beteges hajlandóságú. No ez még Szófiában is sok egy érző

kebelnek. A balkáni magas állású úr provokálta a szerkesztőt. Megállapodtak segédek abban, hogy vitórral mérkőzzenek feleik. Kijááltak.

— Egy, kettő! — Állj! — hallatszik e vezényszó.

A felek keresztezik töreiket s megálltak.

— Akarnak kibékülni? — hallatszik a vezető segéd szava. — Ez az utolsó békítési kísérlet! . . .

— Nem, soha! — szól az egyik fél.

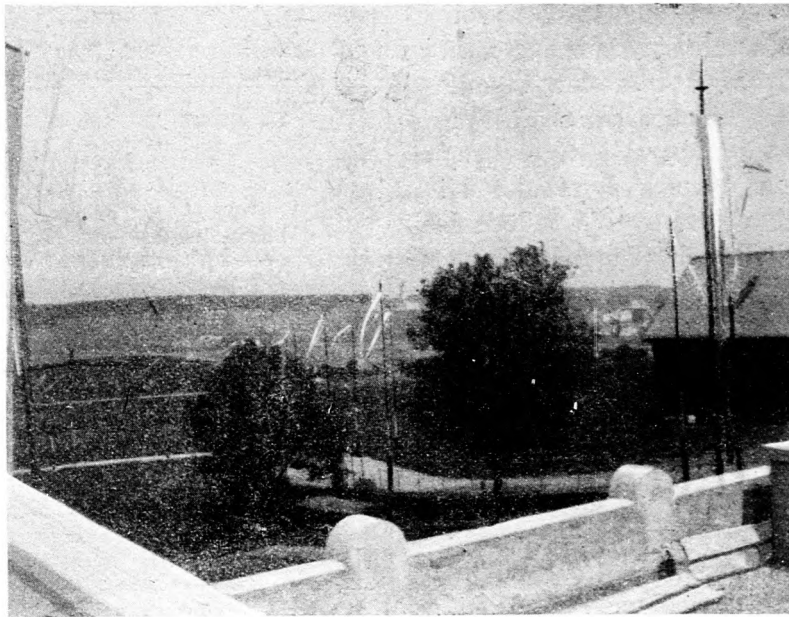
— Nem szivok vissza semmit, — szól a szerkesztő.

— „Ellenben“ kijelentem, hogy ellenfeletem, mint privátembert, abszolút nem akartam sérteni. Csak abban a felelősségteljes állásban nem szeretném látni.

— Top! — szólal meg a magasállású ellenfél. — Ez nekem tökéletesen elég. Visszalépnek a párbajtól. Kérek jegyzőkönyvet a kijelentésről.

Úgy történt. A szerkesztő lapjában az este megjelent egy nyilatkozat, mely szerint a „minden talentum híján levő“, „servilis“, „beteges hajlandóságú“ jelzők nem a kérdéses úr magánszemélyéről szóltak, hanem a vezérkarfőnökeéről. A vezérkar főnöke pedig senki más, mint a kérdéses úr, névszerint Naslumov úr, aki még ma is — hála istennek — tényleges generális.

Calabria. A calabriai földrengés alkalmával megemlékeztek az olasz lapok arról a nagy földrengésről, amelyik 1783-ban pusztított Olaszországban. E földrengés alkalmával 300 város és falu pusztult el és közel 30,000 ember esett áldozatul. Az egész vidék heteken keresztül porfelhőbe volt burkolva és minden, amit munkás emberi kéz teremtett, romokban hevert; a patakokat eltorlaszolták a romok, a folyók kicsaptak medrükből, tavak keletkeztek és posványos állóvizek, melyek a paradicsomi vidék légkörét meg-

Állatdíjazásra feldiszített tér.

fertőzték. Olaszországban különben a földrengések igen gyakoriak. Mercalli tanár, aki e téren megfigyeléseket végzett, 1905 szeptember havától 1907 július haváig földrengést jelző készülékeivel 300 földrengést észlelt, melyeknek legnagyobb része olyan gyenge volt, hogy a lakosság nem is érezte.

Edison csodainge. Edison neve immár szinte fogalommal lett s egyenlő jelentőségű a bűvész szóval; fel is használják némelyek ezt a körülményt s nem egy sikerült tréfa fűződik a nagy feltaláló nevéhez. Egyszer egy amerikai ujság azt kürtölte világgá, hogy Edison nemsokára olyan inget hoz forgalomba, melyet egy évig lehet viselni egyfolytában anélkül, hogy mosatni kellene. Nosza, nagy öröm támadt azok körében, akik nem szeretnek gyakran inget váltani. Az ujság annyit még elárult, hogy az ing eleje 365 vékony, rostos papirlapból áll, melynek anyaga és készítése módja a feltaláló titka. Az ing boldog tulajdonosa minden reggel egyszerűen leszakít ilyen papirlapot s az ing eleje megint tiszta, makulátlan. Ez a bizonyos ujság még azt is megjegyezte, hogy Edison máris ilyen inget

visel és pompásan érzi magát benne. Ezt a hírt azután valamennyi amerikai, sőt külföldi lap is átvette s különféle magyarázatokkal fűszerezte. Természetesen az emberek kapva-kaptak az újdonságon, de bezzeg megjárta szegény Edison, akit a föld minden részéből valósággal elárasztottak levelekkel és ajánlatokkal. Némelyek még chequet is mellékeltek a levélhez, csak hogy minél hamarabb megkaphassák a csodainget. Chinából és Dél-Amerikából komoly cégek keresték meg a szerencsétlen Edisons, bízva rájuk az „Edison-csodaing” elárúsításának kizárólagos jogát. A levelek özönére következtek a táviratok; eleinte szelid hangon, később már fenyegetődzve követelték az ingek elküldését. Így tartott ez egy teljes esztendeig, míg végre azután kiderült, hogy az egész világra szóló találmány voltaképpen egy jókedvű ujságíró fantáziájának a szülötte.

KÉPEINKHEZ.

Képek a Margitszigetről. Elmult a szép nyár, letűnt a nyárral együtt a fővárosiak nyári szórakozása, a kirándulás. Budapest közönségének legkedvesebb kiránduló helyeinek egyike a Margitsziget, a melyet találóan neveznek „Budapest Gyöngyé”-nek. Ide rándul ki hajóval, újabban a létesített hidon a szórakozni vágyó közönség. A sziget árnyas lombjaival jótékony enyhet nyújt forró nyári napokon. Vannak évszázados fái a szigetnek, a melyek tanú a főváros ifjú fejlődésének és a multból nem egy törökdúlásról tudnának regélni. Ma a civilizáció fejlődése e frázisokat saját céljaira használja föl, kávéházak, vendéglők alakultak, a kirándulók igényeinek megfelelően képeinken a Margitsziget egy pár részét mutatjuk be, visszaidézve a nyári emlékeket.

Állatdíjazási térség. Hazánk állattenyésztésének fejlesztését jótékonyan mozdítják elő az állatdíjazások, a melyeket a megyei gazdasági egyesületek rendeznek és ahol a kistenyésztő jutalomban részesül, további ösztönzésül az állattenyésztés javítására. Az állatdíjazás ünnepszámba megy. Többnyire egy-egy járásra terjed ki, és a kiszemelt térség, amely az állatdíjazások lefolyásának színhelyéül neveltetett ki, erre az alkalomra ünnepi ruhát kap. Feldíszítik lobogókkal, korlátokkal veszik körül. Az ünnepi ruha persze nagyon függ ettől, valjon nagyobb járás állatdíjazásának színhelyéül szolgál-e a tér, vagy kisebbének, vagyonosabb egyesület rendez-e vagy csekélyebb vagyonú. Képünkön is egy az állatdíjazásra előkészített térséget ábrázol.

Betűtalány.

Kürsehner Imrétől.

B B B $\frac{gy}{A}$ a la.
e

Megfejtési határidő 1907. december hó 28.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 49. számában közölt talány megfejtése

„Visszavándorlás.”

Helyesen fejtették meg: Döme Ferenc, Györkös Tilda, Kertész Ábrahám, Berger Péter, Faragós Gábor, Lehotzky Károly, Bakos Jolán, Szabó István, Kósa István, Virág László, Kiss József, Ilosvay Gábor, Kardos Béla, Németh Jolán, Pirooska Etel, Hegedűs Béla, Hoffmann István, Koszoru Izidor, Szalánczy Béla, Tach József, Schusztér Iván.

A sorshuzárnál Ilosvay Gábor nevét huzztuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Molnár Vendel. Sorsjegyei nem nyertek.

Csala Sándor. Előfizetését egy negyedévre megkaptuk és decz. 1-től visszamenőleg küldjük a már megjelent két lapot.

Perementzky, Pikó Sz. Előfizetését díjukat megkaptuk.

F. K. A hiányzó számot elküldöttük.

H. H. Előfizetését megkaptuk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1907. december 10.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműk: marhahus 1:30—1:50 K., helybeli borjúhús 1:16—1:28 K., sertéshus 1:34—1:36 K., szalonna füstölt 148—152 K., szalonna, olvasztani való 1:36—1:40 K., hárj 1:48—1:50 K., sertésszir 1:48—1:50 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1:50—1:60 K., hazai sonka 1:80—2—K. szalámi 3:60—4—K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1:20—2—K., sütni való csirke 2:40—3—K., kacsa, hizott 5:40—6:60 K., lud hizott 12—16—K., pulyka, hizott 4—6—K. páronkint. Vágott hizott liba 1—1:20 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1—1:30 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendő). Buza 25:60.—26:95 K Rózsa 23:10 K-tól 23:20 K-ig. Árpa 15:40 K-tól 15:66 K-ig, jobb minőségű K-tól —K-ig. Zab 17:60—17.—K. Tengeri 14:30—K

Teavaj: (centrifugált) 2:30—2:50 K., főzővaj 1:50—1:80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—24 fillér.

Tojás: bacsikai 1:08—1:12 K., erdélyi apróbb áru ——— K. ládánként (1440 db). Apadt ——— K., meszes ——— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 4:80—5:20 K., rózsas 4:60—5—K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	
K.	37:40	36:80	35:80	35:20	34:60	34—	33:40	31:80	—

Takarmányvásár. Réti széna 5:60—8:40 muhar 8—8:60 zsup-szalma 5:80—6:20, alomszalma 4:80—5:60

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére feltűgyel:

Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

== A „Független Ujság”-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

: TANONCZUL :

felvétetik 14—15 éves jó fiú ifj. Kovács József fűszer- és vegyeskedésében, Orosháza.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olcsó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözőgépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

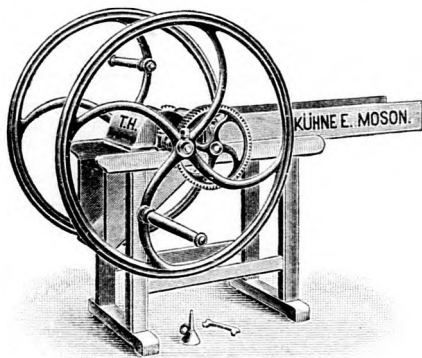
Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E.

hazánk legrégebb mező-
gazdasági gépgyára ::

MOSONBAN

== **FŐRAKTÁR:** ==
Budapest, VI., Váci-körut 57a

:: elismert gondos kivitelben szállit ::

szecskavágógépeket,

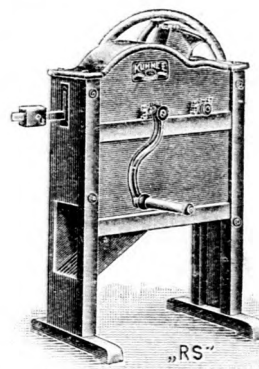
répavágókat, darálókat, ::

takarmányfüllesztőket,

„TORNADO“ kukoriczászár-
tépőket, **MORZSOLÓKAT,**

burgonyamosó-gépeket, ::

teljes takarmánykamra-berendezéseket

== **FIÓKRAKTÁR:** ==
**Debreczen és
Temesvár** ::

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. & TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

:: Ifj. Kovács József Orosháza ::

Magyar házi-ipar. Magyar termények. Söprűk, szatyorok, gyékények, borbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

:: Ifj. Kovács József Orosháza ::

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és házinyulteryesztési heti képes szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi, éneklő- és diszmadár-, galamb- és házinyulteryesztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:

HREBLAY EMIL

állatnyenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfityenyésztés“-t, a magyar baromfityenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: Egy évre 10 K, félévre 5 K. A „Baromfityenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélsekényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfityenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és legkényesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e czim alatt: „Baromfityenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákospalota, V. utca 3. sz. küldendők. Ezen h ti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinnek, aki levelezőlapra hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatónak, mert a szerkesztő azt akarja, hogy a házilag készített lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfityenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900. Biztosítási alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.40.— kor.
Tartalékok 64.700.16 kor.

	Összesen	2.735 104.16 kor.
1901. évi fölösleg	90.349.— kor.	
1902. évi fölösleg	59.782.26 kor.	
1903. évi fölösleg	109.331.73 kor.	
1904. évi fölösleg	72.458.23 kor.	
1905. évi fölösleg	61.739.60 kor.	
1906. évi fölösleg	39.243.05 kor.	

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegét egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet -tb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitérdő minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária“ műtrágya, kén- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.